

Reglement consortium

RIVM, 13-06-2014

Het kabinet heeft naar aanleiding van het advies van de Gezondheidsraad een meerjarig wetenschappelijk onderzoek laten starten naar de blootstelling aan gewasbeschermingsmiddelen onder omwonenden van agrarische percelen in Nederland. Deze opdracht voor onderzoek en ontwikkeling¹ is aan het RIVM verstrekt. Het wetenschappelijk onderzoek wordt gecoördineerd door het RIVM en begeleid door een klankbordgroep van belanghebbenden. Het onderzoek wordt uitgevoerd door een consortium van onderzoeksinstituten. De resultaten zullen breed beschikbaar zijn, ook voor andere dan de opdrachtgevende partij.

Rol van de klankbordgroep

Doel van de klankbordgroep is om de kwaliteit en relevantie van het onderzoek naar blootstelling te verbeteren. Om het RIVM te ondersteunen in zijn opdracht geeft de klankbordgroep advies aan het RIVM waar het gaat om de procesorganisatie, de richting van het onderzoek, de presentatie van resultaten, en om de aanbevelingen, en vertegenwoordigen en raadplegen de leden in de klankbordgroep hun achterban.

Rol van de begeleidingsgroep

De begeleidingsgroep beoordeelt de kwaliteit en relevantie van de onderzoeksvoorstellen die het consortium schrijft. Gezien het onderwerp van het onderzoek komen als deelnemers in aanmerking: onafhankelijke onderzoekers en deskundigen, deskundigen vanuit NGO's en de agrarische en agrochemische sector, en het openbaar bestuur (gemeenten, inspecties, GGD'en). Omwonenden kunnen eveneens zitting nemen als ervaringsdeskundigen.

Rol van het consortium

- Het consortium ontwerpt het wetenschappelijke onderzoek en voert het onderzoek uit. De aanbevelingen van de Gezondheidsraad² en van het RIVM³ worden daarbij gebruikt als startpunt. Het consortium zal daarbij rekening houden met het advies van de klankbordgroep. Het consortium zal onderbouwen of en op welke manier dit advies wordt opgevolgd.
- De partijen in het consortium werken samen. Opdrachten worden door het RIVM verstrekt onder de Algemene Rijksvoorwaarden voor het verstrekken van opdrachten tot het verrichten van Diensten (ARVODI-2014).
- Zorgvuldige communicatie is nodig met alle betrokkenen, maar zeker met de omwonenden, de telers en hun gezinsleden. Partijen in het consortium moeten daarom bekend zijn met de Nederlandse situatie en moeiteloos met deze mensen kunnen communiceren.

¹ Aanbestedingswet 2012, artikel 2.24(g).

² Gezondheidsraad (2014) Gewasbescherming en omwonenden. Gezondheidsraad Den Haag: publicatienr. 2014/02. <http://www.gezondheidsraad.nl/nl/adviezen/gezonde-leefomgeving/gewasbescherming-en-omwonenden>

³ Bogers RP, Schram-Nijkerk D, Devilee J, Knol AB, Breugelmans ORP (2014) Verkenning van mogelijkheden voor onderzoek naar blootstelling aan gewasbeschermingsmiddelen bij omwonenden. RIVM Bilthoven, rapport 630030002/2014. www.rivm.nl/bibliotheek/rapporten/630030002.pdf

Vorming van het consortium

- Het RIVM nodigt onderzoeksinstituten uit om deel te nemen aan het onderzoek. Het RIVM benadert daartoe partijen, hetzij direct, hetzij na aanmelding in reactie op de bekendmaking van de uitnodiging via de media en/of de website. Het RIVM verkent in het eerste contact of er interesse is in deelname en welke interesses er leven. Het RIVM stuurt daartoe dit reglement toe, samen de procedure voor de verklaring van belangen, en een vragenlijst.
- Vragen naar aanleiding van de vragenlijst en deze aankondiging worden door het RIVM verzameld, geanonimiseerd, en samen met de antwoorden naar alle geïnteresseerden verzonden.
- Kosten voor acquisitie worden niet vergoed.
- Partijen die willen deelnemen, vullen een verklaring van belangen in.
- Het RIVM organiseert werksessies om de kennisbehoefte te verhelderen, werkgebieden af te bakenen, en om te komen tot samenwerking in het consortium.
 - In de eerste werksessie worden de verklaringen van belangen besproken zodat partijen op de hoogte zijn van elkaars belangen.
 - Potentiële consortiumleden benoemen afgebakende onderdelen van het onderzoek. Voor elk onderdeel formuleren zij een doelstelling en beoogde resultaten, een beschrijving van de voorziene werkzaamheden, en inhoudelijke eisen aan het onderzoek.

Werkwijze van het consortium

- RIVM formuleert het pakket van eisen, dat geldt voor een onderzoeksvoorstel. Het pakket van eisen bevat (verplichte) eisen en wensen waaraan een bepaald gewicht wordt gehangen bij de selectie van voorstellen. Dit zijn onder andere de aansluiting van een voorstel bij de doelstelling, de (unieke) expertise van een consortiumpartij, de (potentiële of materiële) verstrengeling van belangen, de (inhoudelijke) kwaliteit van het onderzoeksvoorstel, en praktische randvoorwaarden (budget, tijdigheid).
- De partijen voor het consortium zullen onderzoeksvorstellen schrijven voor het onderzoek. Bij het voorstel hoort een uitleg in hoeverre het voorstel tegemoet komt aan de adviezen van de klankbordgroep alsmede een onderbouwing van de keuze tussen mogelijke alternatieve benaderingen. Deze voorstellen zijn in het Engels met een uitgebreide Nederlandstalige samenvatting.
- Deze voorstellen zullen extern getoetst worden (reviewers) op de wetenschappelijke kwaliteit en relevantie. Onderzoekers kunnen de reviewer eenmalig van repliek dienen. Een van de deelnemers in de begeleidingsgroep zal optreden als rapporteur. De rapporteur zal een onderzoeksvoorstel beoordelen, en daarbij rekening houden met de beoordelingen van de externe referenten. Het reglement voor referenten en rapporteurs geeft een kader voor de inhoudelijke beoordeling.
- De begeleidingsgroep zal de onderzoeksvorstellen en beoordelingen van de rapporteurs bespreken om te komen tot een oordeel over de kwaliteit en relevantie van de voorstellen en tot een advies over het verbeteren van de onderzoeksvorstellen.
- De partijen voor het consortium stellen op basis van deze beoordelingen en adviezen hun finale onderzoeksvorstellen op. Deze finale voorstellen maken expliciet duidelijk hoe aan het advies van de begeleidingsgroep gehoor gegeven is.

- De voorstellen en de adviezen van de begeleidingsgroep worden vervolgens besproken in de klankbordgroep. De klankbordgroep adviseert het RIVM over de selectie van de voorstellen.
- Over de finale onderzoeksvoorstellen en de financiering daarvan treedt RIVM in overleg met het ministerie van IenM. RIVM selecteert onderzoeksvoorstellen⁴. Deze selectie (procedure, criteria, uitkomst) zal openbaar zijn.
- De onderzoeksvoorstellen die uiteindelijk onderdeel worden van het onderzoek, worden vastgelegd in de vorm van een contract met het RIVM.

Reglement van orde

- Het consortium bepaalt zelf zijn reglement van orde voor de vergaderingen.
- Het consortium zal worden vertegenwoordigd door een voorzitter. Deze vertegenwoordigt als zodanig het consortium buiten de vergadering (bijvoorbeeld richting de onderzoekscoördinatie, de klankbordgroep, enzovoorts).
- Het consortium wordt ondersteund door een secretaris vanuit het RIVM.
- Rapportages vanuit het consortium worden van advies voorzien door de klankbordgroep, voordat daarover gecommuniceerd wordt.

Vergoedingen

- RIVM faciliteert het consortiumoverleg.
- Acquisitie en andere kosten worden niet vergoed.

Vragenlijst bij intake

De onderstaande vragenlijst is bedoeld om zicht te houden op een doelmatige samenstelling en om de startbijeenkomsten zo goed mogelijk voor te bereiden. In de aanloop naar de bijeenkomst(en) kan het zijn dat een van de RIVM medewerkers partijen benadert voor een nadere toelichting.

1. U bent een deskundige op het gebied van bestrijdingsmiddelen en omwonenden.
2. Op welk kennisgebied wilt u (uw organisatie) actief zijn?
3. Kunt u kort (ca. half A4) de stand van zaken beschrijven op uw kennisgebied en de vragen die daarin actueel zijn over bestrijdingsmiddelen en omwonenden?
4. Welke andere instituten/deskundigen zou U graag zien aanschuiven?
5. Welke afspraken zou u willen maken over het naar buiten treden over wat er in het consortiumoverleg gezegd en gedeeld wordt door deelnemers?
6. Bent u akkoord met het gestelde in dit document, inclusief dat bij deelname aan het consortium uw naam en affiliatie, en uw verklaring van belangen, openbaar worden gemaakt?
7. Heeft u een voorkeur voor het tijdstip van vergaderen (overdag, avond, weekend)?
8. Heeft u nog vragen of opmerkingen?

⁴ Wanneer sprake is van concurrentie tussen consortia, zal het RIVM om advies van ZonMw vragen.